

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчальної роботи
U. Vinf
І. Сташевська
“ 27 ” 20 19 р.

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма Менеджмент культури та соціальний маркетинг

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Факультет	культурології

Харків, 2019 рік

Робоча програма «Історія світової культури» для студентів першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності.

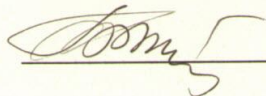
Мова навчання – українська.

Розробник:

М.Александрова, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології
Протокол від «22» серпня 2019 року № 2

В. о. завідувача кафедри

Т. Босенко

Схвалено радою факультету культурології
Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Голова ради факультету _____ О. Кравченко

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8	Галузь знань <i>02 Культура і мистецтво</i>	<i>Обов'язкова</i>	
	Спеціальність <i>028 Менеджмент соціокультурної діяльності</i>		
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>не передбачено</i>	Освітньо-професійна програма <i>Менеджмент культури та соціальний маркетинг</i>	Рік підготовки:	
		1-й	-
Загальна кількість годин - 240		Семестр	
		1-й, 2-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень <i>перший (бакалаврський)</i>	Лекції	
		60 год.	-
		Семінарські	
		44 год.	-
		Самостійна робота	
		136 год	-
		Індивідуальні завдання	
-			
Вид контролю			
іспит/іспит	-		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 43,3%:56,7

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Історія світової культури» передбачений освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів «Менеджмент культури та соціальний маркетинг».

Курс «Історія світової культури» є обов'язковим. Його об'єм – 8 кредитів ЄКТС. Загальна кількість годин – 240 (60 годин лекцій, 44 години – семінарських занять за денною формою навчання).

У межах реалізації компетентнісного підходу до підготовки фахівців курс «Історія світової культури» має на меті забезпечити формування вмінь та здатностей, пов'язаних із розумінням тенденцій та закономірностей світового культурно-історичного процесу, а також визначенням основних досягнень світової культури.

У відповідності до Освітньої програми навчальна дисципліна формує наступні компетентності та результати навчання:

а) компетентності:

Загальні компетентності	ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел. ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 16. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 17. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 18. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетенції	ФК2. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами у формуванні та змінах соціокультурного середовища. ФК3. Здатність аналізувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, психологічні, технологічні особливості динаміки соціокультурної сфери. ФК4. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.

• б) результати навчання:

	1. Застосовувати навички критичного мислення у практичній діяльності. 2. Проявляти самостійність суджень та самокритичність у процесі обговорення професійних питань, уміти аргументовано вести дискусію.. 3. Мати концептуальні та методологічні знання із соціальних та культурологічних аспектів суспільної динаміки, а також
--	--

	<p>навички їх практичного використання у професійній діяльності.</p> <p>4. Виявляти взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними, правовими чинниками зміни ринку культури та культурних індустрій.</p> <p>5. Здійснювати контроль за ефективністю реалізації прийнятих організаційно-управлінських рішень, оцінювати їх наслідки.</p>
--	--

Основний засіб діагностики успішності навчання — іспит (денна форма навчання).

Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання підсумкового іспиту, участь у лекційних заняттях, відповіді на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання:

1. Високий рівень знання матеріалу курсу (90 – 100 балів, А, відмінно):

- - вільне володіння понятійним апаратом,
- - вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на різні питання;
- - високий рівень виконання програмних завдань.

2. Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу (74 – 89 балів, С, В, добре):

- - добре володіння основними термінами і поняттями,
- - досить вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на основні питання;
- - добрий рівень виконання програмних завдань.

3. Посередній рівень знання матеріалу курсу (60 -73 балів, D, E, задовільно):

- - посередній рівень володіння основними термінами і поняттями,
- - недостатньо вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на окремі питання;
- - посередній рівень виконання програмних завдань.

4. Незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35 – 59 балів, FX, незадовільно):

- - незнання окремих термінів та понять,
- - незнання основного матеріалу курсу і неспроможність відповісти на більшість питань;
- - незадовільний рівень виконання окремих програмних завдань.

5. Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0 – 34 бали, F, незадовільно):

- - незнання основних термінів та понять,
- - незнання матеріалу курсу і неспроможність відповісти на питання;
- - нездатність до виконання більшості програмних завдань.

Вивчення курсу передбачено протягом сімнадцяти тижнів у першому та другому семестрі та сімнадцяти тижнів у другому семестрі теоретичної підготовки. Навчальний матеріал поділено на два розділи. **Розділ 1 «Культура доби первісності, стародавнього світу та Середньовіччя»** включає одинадцять тем; **розділ 2 «Культура доби Відродження, Нового та Новітнього часу»** складається з семи тем.

2. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1 КУЛЬТУРА ДОБИ ПЕРВІСНОСТІ, СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Тема 1. Історія світової культури: предмет курсу

Поняття культури. Етимологія слова „культура”. Функції культури. Елементи культури. Види культури. „Історія світової культури” як навчальна дисципліна. Основні принципи, підходи та методи в дослідженні історії культури. Періодизація історії світової культури.

Тема 2. Культура первісного суспільства

Загальна характеристика первісності. Синкретизм первісної культури. Міф як основна форма архаїчної свідомості. Міф як спосіб уявлення про світ. Перші релігійні культури: анімізм, тотемізм, фетишизм та магія. Шаманізм як особлива релігійно-світоглядна система. Образотворче мистецтво первісної доби. Мегалітична архітектура.

Тема 3. Культура Стародавнього Єгипту

Географічні детермінанти річкової цивілізації Стародавнього Єгипту. Періодизація історії культури Стародавнього Єгипту. Релігійно-міфологічні уявлення. Заупокійний культ. Феномен муміфікації та спорудження гробниці як елементи заупокійного культу. Релігійна реформа Ехнатона (Аменхотепа IV) як перша спроба впровадження монотеїзму. Утвердження культу бога Атона. Літературні пам'ятки стародавніх єгиптян: «Тексти пірамід», «Тексти саркофагів», «Книга мертвих». Ієрогліфічна писемність. Розвиток освіти та наукових знань. Монументальне будівництво: піраміди, храми, сфінкси. Традиційний давньоєгипетський художній канон.

Тема 4. Культура Стародавньої Месопотамії

Природна обумовленість культури Стародавньої Месопотамії. Основні держави Стародавньої Месопотамії: Шумер, Аккад, Стародавній Вавилон, Ассірія, Новий Вавилон. Особливості матеріальної культури Стародавньої Месопотамії: планування міст, житло, побут. Релігійно-міфологічні уявлення. Шумеро-аккадський та вавилонський пантеон. Клинописна писемність. «Епос про Гільгамеша» - шедевр месопотамської літератури. Розвиток освіти: шумерські школи е-дуба. Зародження бібліотечної справи. Здобутки науково-практичних знань. Зіккурат як оригінальний вид сакральної архітектури. Вавилонський храм бога Мардука – Етеменанкі. Вісячі сади Семіраміди

Тема 5. Культура Стародавньої Індії

Періодизація історії культури Стародавньої Індії. Культура Махенджо-Даро та Харалпи. Соціальний устрій індійського населення: система варн. Поділ на касты. Ведизм як релігійно-міфологічна система. Релігія брахманізму. Поняття сансари та карми. Релігія буддизму. Сідхартха Гаутама та його вчення. Релігія індуїзму. Індуїстський пантеон: Брахма, Вішну, Шива. Освіта та розвиток наукових знань. Епічні поеми «Махабхарата» та «Рамаяна». Ступа як тип буддійської споруди. Скельні храми. Мистецтво Аджанти.

Тема 6. Культура Стародавнього Китаю

Династичний критерій періодизації Стародавнього Китаю. Держава Шан-Інь і створення союзу китайських племен. Держава Чжоу. Деспотичне правління першого імператора Цінь Шіхуанді. Релігійні вчення Стародавнього Китаю. Морально-етичні та соціальні ідеї конфуціанства. Основні ідеї даосизму. Ієрогліфічна писемність: синтез каліграфії та живопису. Винайдення паперу. Розвиток природничих наук. Досягнення китайської історичної науки. Літературні пам'ятки Стародавнього Китаю: конфуціанські канони. «Книга змін», «Книга пісень», «Книга історії», «Бесіди і судження». Давньокитайська поезія. Велика Китайська Стіна. Терракотова армія Цінь Шіхуанді..

Тема 7. Культура Стародавньої Греції

Поняття «античність». Періодизація культури Стародавньої Греції. Крито-мікенська культура як основа давньогрецької. Розкопки Шлімана та Еванса. Виникнення держав на Криті. Кносський палац як шедевр мистецтва. Монументальність та фортифікаційне призначення мікенських палаців. «Левові ворота». Завоювання Мікенської держави дорійцями. Полісний характер давньогрецької культури. Олімпійські ігри. Давньогрецька міфологія. Творчість Гомера. Виникнення філософських шкіл. Театр в культурі Стародавньої Греції та розвиток драматургії. Творчість Есхіла, Софокла, Евріпіда, Аристофана. Визначні грецькі історики. Геродот. Розвиток науково-практичних знань. Гіппократ та його внесок у розвиток медицини. Створення ордерної системи. Ансамбль афінського Акрополя. Давньогрецька скульптура. Творчість Мірона, Фідія, Поліклета, Лісіппа. Імперія Александра Македонського та її історико-культурне значення.

Тема 8. Культура Стародавнього Риму

Періодизація культури Стародавнього Риму. Легенда про створення вічного міста. Еволюція державного устрою і політичних принципів Стародавнього Риму. Вплив Вірування давніх римлян. Освіта та виховання. Розвиток науки. Філософія. Епікуреїзм та стоїцизм. Філософські ідеї Тита Лукреція Кара. Римське право. Закони XII таблиць. Культурно-історичне значення «Енеїди» Вергілія. Творчість Горация та Овідія. Розвиток історичних знань. Форум – головний релігійний, політичний і діловий центр Стародавнього Риму. Пантеон. Амфітеатр Флавієв (Колізей). Будівельні завдання і способи їх вирішення: багатоповерхові будівлі; використання цегли, бетону і циркульного зводу. Громадські споруди: дороги і мости, акведуки, цирки і терми. Образотворче мистецтво: фреска та мозаїка. Розвиток театрального мистецтва. Криза античної культури.

Тема 9. Культура Візантії

Поняття «середньовіччя», «Візантія», «ромейська» держава, «Східна Римська Імперія». Періодизація візантійської культури. Роль грецької культури у становленні Візантії. Заснування Константинополя, його роль як головного культурного центру імперії. Іконоборчий рух та його культурне значення. Храм Святої Софії – шедевр візантійської архітектури. Монументальний церковний живопис (мозаїка та фреска), іконопис і книжкова мініатюра. «Палеологівське відродження»: розквіт філософії, богослов'я, архітектури, іконопису. Візантійські культурні впливи.

Тема 10. Середньовічна культура арабо-мусульманського світу

Утворення теократичної держави Арабський халіфат Виникнення ісламу. Пророк Мухаммед як засновник ісламу. Догматика ісламу. Центри середньовічної арабської науки. «Будинок науки». Розвиток літератури. Вплив грецької, римської та іранської

традиції на арабську архітектуру. Храм «Купол скелі» в Іерусалімі. Храм Кааба в Мекці. Мечеть Омейядів в Дамаску.. Особливість арабського орнаменту (арабеска). Розвиток книжкової мініатюри.

Тема 11. Культура західноєвропейського Середньовіччя

Географічні та часові рамки західноєвропейського середньовіччя. Основні риси західноєвропейської середньовічної культури. Християнське віровчення як основний елемент світогляду середньовічної Західної Європи. Схоластика як тип релігійної філософії. Перші європейські університети як новий тип навчального закладу. Романський та готичні стилі як загальноєвропейський феномен. Особливості романського замку і храму. Готичний собор як синтез різних видів мистецтва. Лицарська культура. Лицарські епічні поеми. Середньовічний театр.

Розділ 2.

КУЛЬТУРА ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ, НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ

Тема 12. Культура італійського Відродження

Основні етапи культури Відродження. Гуманізм – основа культури італійського Відродження. Передвідродження: творчість Данте Аліґ'єрі. Гуманістична проблематика «Божественної комедії». Становлення гуманістичного світосприйняття у творчості Петрарки та Бокаччо. Мистецтво італійського Відродження. Універсальність творчості Леонардо да Вінчі. Творчість Рафаеля Санті як втілення вищих принципів гармонії та краси. Антропоцентризм творчості Мікеланджело Буонарроті. Течія маньєризму. Натурфілософія Пізнього Відродження. Пантеїзм Дж. Бруно. Криза ренесансної культури. Ніколо Макіавеллі, макіавеллізм. Пошуки ідеалу соціальної справедливості та свободи. Утопічний соціалізм Томазо Кампанелли. Італійський театр епохи Відродження: комедія «дель арте». Нові творчі напрямки в музичному мистецтві Італії епохи Відродження.

Тема 13. Культура Північного Відродження

Поняття «Північне Відродження». Реформація як ідейне підґрунтя Північного Відродження. Діячі Реформації в Німеччині та Швейцарії. М. Лютер, Ж. Кальвін. Великі географічні відкриття, колонізація Нового Світу та вплив цих подій на розвиток європейської культури. Особливості культури Відродження у Німеччині. Видатний представник німецького Відродження - А. Дюрер. Ренесансний ідеал довершеної людини: "Автопортрет", графіка А. Дюрера. Образотворча діяльність Л. Кранаха. Особливості культури Північного Відродження у Нідерландах. Гуманістична філософія Еразма Роттердамського як синтез північних та південних ренесансних ідей. Творчість Ієроніма Босха та Пітера Брейгеля Старшого. Особливості Ренесансу у Франції. Творчість Франсуа Рабле. Мішель де Монтень як засновник жанру філософського та літературного есе. Архітектура Відродження у Франції. Французькі замки XVI ст. Особливості Відродження в Англії. Утопічний соціалізм Томаса Мора. Творчість Вільяма Шекспіра – новий етап у розвитку європейського театру. Особливості іспанського Відродження. Творчість Мігеля де Сервантеса. Драматургія Лопе де Вега та іспанський театр. Творча індивідуальність Ель Греко. Значення культури Північного Відродження. Культурна взаємодія ренесансних ідей.

Тема 14. XVII ст. та становлення культури Нового часу.

Буржуазні революції XVII ст. Наукова революція та формування світоглядних засад культури Нового часу. Важливі наукові відкриття та їх вплив на формування нової картини світу. Раціоналістична філософія. Р. Декарт. Особливості розвитку художньої культури XVII ст. Стиль бароко у мистецтві. Літературне бароко та його особливості. Архітектура барокко. Бароко в живописі. Пітер Пауль Рубенс: специфіка фламандського бароко. Музика раннього бароко: зародження оперного жанру. Музика Г. Ф. Генделя, Й. С. Баха, А. Вівальді. Класицизм як художньо-естетичний напрям. Класицизм у літературі. Французька класична драма: П. Корнель, Ж. Расін, Ж.-Б. Мольєр. Архітектура класицизму: Версальський палац та регулярний парк. Формування стилю класицизм в живописі - звернення до естетичних ідеалів і форм античності. Нікола Пуссен. Класицистичний пейзаж Клода Лоррена. Реалізм в образотворчому мистецтві XVII ст. Творчість Рембрандта – вершина голландського реалізму XVII ст. Творчість Караваджо і караваджизм.

Тема 15. Культура західноєвропейського Просвітництва

Передумови культури Просвітництва. Раціоналізм як провідна ідея Просвітництва. Культ розуму. Початок промислової революції. Діячі Просвітництва. Особливості просвітницького класицизму. Просвітницький реалізм у літературі: Д. Дефо, Д. Свіфт, Г. Філдінг, С. Річардсон, П. Бомарше. Живопис Т. Гейнсборо, У. Хогарта. Літературний сентименталізм: Ж.-Ж. Руссо, Л. Стерн. Мистецтво рококо як опозиція до ідеології просвітників. Архітектура і скульптура рококо. Рококо в прикладному мистецтві та живописі. Творчість Ж. А. Вато, Ф. Буше, Ж. О. Фрагонара. Неокласицизм і його прояви в архітектурній практиці др.пол. XVIII ст. Становлення класичної музики у XVIII ст. Гурток віденських класиків: Й. Гайдн, В. А. Моцарт, Л. Бетховен.

Тема 16. Культура XIX ст.

XIX ст.: загальна характеристика епохи. Прискорення темпів промислової революції у XIX ст. Найвидатніші наукові та технічні досягнення XIX ст. Романтизм як культурна епоха та світоглядна система. Творчість Д. Г. Байрона та В. Гюго, Т. Жеріко та Е. Делакруа. Романтизм в музиці: Ф. Шуберт, Ф. Шопен, Ф. Ліст, Р. Шуман, Н. Паганіні. Від романтизму до реалізму. Реалізм в літературі – Ч. Діккенс, Стендаль, О. Бальзак. Натуралізм: творчість Е. Золя. Символізм в художній літературі та музиці Франції. Ампір як пізній класицизм. Імпресіонізм та постімпресіонізм: особливості живописної техніки, майстри та їх твори. Стиль модерн в європейській архітектурі рубежу століть. Поява нових видів мистецтва – фотографії та кінематографу.

Тема 17. Культура першої половини XX ст.

Передумови формування культури першої половини XX ст. Модернізм як культурне новаторство. Експресіонізм, фонізм, кубізм, футуризм, дадаїзм, сюрреалізм, абстракціонізм, «концептуальне мистецтво» у контексті розвитку художньої культури. Масова культура та причини її появи.

Тема 18. Західноєвропейська культура др.пол. XX – поч. XXI ст.

Постмодернізм в культурі другої половини XX ст. Теоретико-літературні пошуки У.Еко. Постмодерн у мистецтві. Особливості постмодерністської архітектури. Постмодернізм у живописі. Поп-арт і творчість Е. Уортхолла. Хеппенінг: ознаки та найвідоміші постановки. Феномен субкультур та контркультур у др. пол. XX ст. Становлення

інформаційного суспільства. Глобалізація культури. Пошуки нової ідентичності в культурах постіндустріального суспільства. Медіа-культура сучасного суспільства.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь бо го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	с	ла б	ін д	с.р.		л	с	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. КУЛЬТУРА ДОБИ ПЕРВІСНОСТІ, СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ												
Тема 1. Історія світової культури: предмет курсу	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Культура первісного суспільства	10	4	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Культура Стародавнього Єгипту	11	4	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Культура Стародавньої Месопотамії	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Культура Стародавньої Індії	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Культура Стародавнього Китаю	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Культура Стародавньої Греції	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Культура Стародавнього Риму	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Культура Візантії	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Середньовічна культура арабо-мусульманського світу	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Культура західноєвропейського Середньовіччя	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	30	22	-	-	68	-	-	-	-	-	-
Розділ 2. КУЛЬТУРА ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ, НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ												
Тема 12. Культура італійського Відродження	24	4	4	-	-	16	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Культура Північного Відродження	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 14. XVII ст. та	18	4	2	-	-	12	-	-	-	-	-	-

становлення культури Нового часу												
Тема 15. Культура західноєвропейського Просвітництва	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 16. Культура XIX ст.	20	6	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 17. Культура першої половини XX ст.	12	4	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 18. Західноєвропейська культура др.пол. XX – поч. XXI ст.	14	4	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	30	22	-	-	68	-	-	-	-	-	-
Разом	240	60	44	-	-	136	-	-	-	-	-	-

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1 КУЛЬТУРА ДОБИ ПЕРВІСНОСТІ, СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ			
1.	Культура первісного суспільства	2	-
2.	Культура Стародавнього Єгипту	2	-
3.	Культура Стародавньої Месопотамії	2	-
4.	Культура Стародавньої Індії	2	-
5.	Культура Стародавнього Китаю	2	-
6.	Культура Стародавньої Греції	2	-
7.	Культура Стародавнього Риму	2	-
8.	Культура Візантії	2	-
9.	Середньовічна культура арабо-мусульманського світу	2	-
10.	Культура західноєвропейського середньовіччя	4	-
Розділ 2 КУЛЬТУРА ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ, НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ			
11.	Культура італійського Відродження	4	-
12.	Культура Північного Відродження	2	-
13.	XVII ст. та становлення культури Нового часу	2	-
14.	Культура західноєвропейського Просвітництва	4	-
15.	Культура XIX ст.	4	-
16.	Культура першої половини XX ст.	2	-
17.	Західноєвропейська культура др.пол. XX – поч. XXI ст.	4	-
Усього годин		44	-

Теми практичних занять

не передбачені

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1 КУЛЬТУРА ДОБИ ПЕРВІСНОСТІ, СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ			
1.	Історія світової культури: предмет курсу	4	-
2.	Культура первісного суспільства	4	-
3.	Культура Стародавнього Єгипту	5	-
4.	Культура Стародавньої Месопотамії	5	-
5.	Культура Стародавньої Індії	4	-
6.	Культура Стародавнього Китаю	4	-
7.	Культура Стародавньої Греції	8	-
8.	Культура Стародавнього Риму	8	-
9.	Культура Візантії	8	-
10.	Середньовічна культура арабо-мусульманського світу	8	-
11.	Культура західноєвропейського середньовіччя	10	-
Розділ 2 КУЛЬТУРА ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ, НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ			
12.	Культура італійського Відродження	16	-
13.	Культура Північного Відродження	8	-
14.	XVII ст. та становлення культури Нового часу	12	-
15.	Культура західноєвропейського Просвітництва	10	-
16.	Культура XIX ст.	10	-
17.	Культура першої половини XX ст.	6	-
18.	Західноєвропейська культура др.пол. XX – поч. XXI ст.	6	-

Усього годин	136	-
---------------------	------------	----------

4. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни використовуються наступні методи: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемне викладання, евристичний, дослідницький, інтерактивні тощо.

Пояснювально-ілюстративний: демонстрація ілюстрацій, візуальний супровід лекційних і семінарських занять через презентації, демонстрацію відеофрагментів, відеолекція.

Репродуктивний: оглядова, тематична лекція.

Частково-пошуковий: постановка завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії через смартфон.

Дослідницький (проектно-орієнтований): підготовка повідомлення/доповіді (з презентацією/або без неї), самостійний пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни.

Форми контролю

Фронтальне опитування на семінарському занятті.

Виконання завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії через смартфон. Виступ із повідомленням / доповіддю на семінарському занятті (з презентацією/або без неї). Розміщення самостійно знайденого візуального матеріалу в електронному НМКД або у формі візуальних постів у соцмережах.

Усне опитування на заліку.

№ з/п	Види контролю	Методи контролю
1.	Поточний контроль	Контроль відвідування та участі в лекційних заняттях
		Оцінювання участі в семінарських заняттях
2.	Періодичний контроль	Проміжна атестація — відпрацювання пропущених занять
3.	Самостійна робота	Конспект з наступним виступом перед аудиторією та відповідями на запитання, усне повідомлення про опрацьований матеріал
4.	Підсумковий контроль	Іспит з урахуванням суми балів, отриманих за відвідування лекцій, участь у семінарських заняттях, самостійну роботу

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль											С/р	Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1											8,5	40	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			

2. Історія світової культури. Культурні регіони [Текст] : навч. посібник / Л. Т. Левчук, В. С. Гриценко, В. В. Єфименко та ін. – Київ : Либідь, 1997. – 448 с.
3. Історія світової та української культури [Текст] : підручник / В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко. – Київ : Літера, 2000. – 463 с.
4. Історія світової культури [Текст] : навч. посібник / [авт.: Левчук Л. Т. та ін.]. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ : Центр учб. л-ри, 2010. – 399 с.
5. Історія культури [Текст] : навч. посібник / О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська ; наук. ред. В. М. Шейко. – Київ : Кондор, 2004. – 763 с.
6. Історія світової культури [Текст] : навч. посібник / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко ; наук. ред. В. М. Шейко. – Київ : Кондор, 2006. – 407 с.
7. Петрухинцев Н. Н. XX лекций по истории мировой культуры [Текст] : учеб. пособие / Н. Н. Петрухинцев. – М. : ВЛАДОС, 2001. – 400 с.

Допоміжна

1. Бажак К. История фотографии. Возникновение изображения. – М.: Астрель, АСТ, 2006. 159 с.
2. Баженова Л.М., Некрасова Л.М., Курган Н.Н., Рубинштейн И.Б. Мировая художественная культура: XX век: кино, театр, музыка. СПб.: Питер, 2008. 432 с.
3. Балух, В. О., Коцур, В. П. Культура ранньомодерної Європи: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Харків : Фоліо, 2017. 495 с.
4. Бартольд В.В. Работы по истории ислама и Арабского халифата. – М.: «Восточная литература» РАН, 2002. 784 с.
5. Бартрум Д. Дюрер / Пер. с англ. М.: Ниола-Пресс, 2010. – 96 с.
6. Баткин Л.М. Итальянское Возрождение: Проблемы и люди. – М.: РГГУ, 1995. 446 с.
7. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. – М.: Художественная литература, 1990. 543 с.
8. Безобразов П., Любарский Я. Византийский писатель и государственный деятель М. Пселл. Михаил Пселл: личность и творчество. – СПб.: Алетейя, 2001. 544 с.
9. Белявский В. Вавилон легендарный и Вавилон исторический. – М.: Ломоносов, 2001. 272 с.
10. Белова Г.А. Раскопки и открытия в дельте Нила / Г.А. Белова. СПб.: Алетейя, 2002. 192 с.
11. Бибииков М.В. История литературы Византии.- СПб.: Алетейя, 1998. – 318 с.
12. Бонгард-Левин Г.М. Древнеиндийская цивилизация. М.: Восточная литература, 2007. 544 с.
13. Брагина Л.М. Итальянский гуманизм эпохи Возрождения: Идеалы и практика культуры. М.: Изд-во Московского ун-та, 2002. 384 с.
14. Бродская Н. Импрессионизм: Открытие цвета и света. СПб.: Аврора, 2002. 256 с.
15. Буркхардт Я. Культура Возрождения в Италии. Опыт исследования. М.: Юристъ, 1996. 591 с.
16. Бычков В.В. 2000 лет христианской культуры sub specie aethetica. В 2-х т. Т.1: Раннее христианство. Византия. М., СПб., 1999. 575 с.
17. Вазари Дж. Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих. М.: Альфа-Книга, 2008. 1278 с.
18. Варакин А., Зданович Л. Тайны исчезнувших цивилизаций. СПб. М.: РИПОЛ КЛАССИК, 2001. 480 с.
19. Вейс Г. История культуры народов мира. Пламенеющая готика. Европейское Средневековье. М : Эксмо, 2006. – 144 с.

20. Вейс Г. История культуры народов мира. Древний Египет. Зарождение мировой цивилизации: обычаи и нравы, костюм, украшения, предметы быта, оружие, храмы и жилища. М.: ЭКСМО, 2005. 143 с.
21. Вейс Г. История культуры народов мира. Первые сверхдержавы. Ассирия. Вавилон. Персия. М.: Эксмо, 2005. 144 с.
22. Вейс Г. История культуры народов мира. Древний Рим. Возвышение и упадок империи. М.: Эксмо, 2005. 144 с.
23. Вейс Г. История цивилизации: архитектура, оружие, одежда, утварь. Т.3. Новое время (XIV – XIX вв.). М.: ЭКСМО-ПРЕСС, 2000. 768 с.
24. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима М.: Высш. шк., 1988. – 496 с.
25. Власов В.Г. Авангардизм. Модернизм. Постмодернизм: терминологический словарь. СПб.: Азбука-классика, 2005. 320 с.
26. Воронина Т.С., Мальвина Н.Л., Стародубова В.В. Искусство Возрождения в Нидерландах, Франции, Англии. М.: Искусство, 1994. 175 с.
27. Воронкова П.П. Становление человека и культуры. М.: ИНФРА, 2001. 567 с.
28. Гайденок В.П., Смирнов Г.А. Западноевропейская наука в Средние века. М.: Наука, 1989. 352 с.
29. Герман М. Импрессионизм. Основатели и последователи. СПб.: Азбука, 2008. 520 с.
30. Гуревич, А. Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства. М.: Искусство, 1990. 396 с.
31. Даниэль С.М. Рококо. От Ватто до Фрагонара. СПб.: Азбука-классика, 2007. 335 с.
32. Даркевич В.П. Светская праздничная жизнь Средневековья IX - XVI вв. М.: Индик, 2006. 556 с.
33. Древний Рим. История. Быт. Культура [Текст]: Из книг современных ученых. М.: Моск. Лицей, 2000. 432 с.
34. Дрогова Л.Н. История западноевропейской культуры Нового времени (XVI – XIX вв.): учеб. пособие. М.: КНОРУС, 2013. – 216 с.
35. Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя. Тотемна система в Австралії. К.: Юніверс, 2002. 424 с.
36. Емельянов В. В. Древний Шумер. Очерки культуры. СПб.: Петербургское востоковедение, 2001. 368 с.
37. Енциклопедія постмодернізму / За ред.: Ч.Е. Вінквіста, В.Е. Тейлора. К.: Основи, 2003. 503 с.
38. Еремеев А.Ф. Первобытная культура: происхождение, особенности, структура. Курс лекций в 2 частях. Саранск: Издательство Мордовского университета, 1996. Ч. 1 – 160 с.
39. Жак К. Нефертити и Эхнатон. Солнечная чета. М.: Молодая гвардия, 1999. 215 с.
40. Законы Вавилонского царя Хаммурапи / Лысак И.В., Папченко Е.В. Хрестоматия по всемирной истории. Таганрог: Издательство ТРТУ, 2000. С. 29-59.
41. Зайцев А. Культурный переворот в Древней Греции VIII–V вв. до н.э. СПб.: СПб Ун–т, 2001. 320 с.
42. Замаровський В. Спочатку був Шумер. К.: Веселка, 1983. 207 с.
43. Западноевропейский театр от эпохи Возрождения до рубежа XIX–XX вв.: очерки / отв. ред. М. Ю. Давыдова. Москва: РГГУ, 2001. 436 с.
44. Захаржевская Р.В. История костюма: От античности до современности. 3-е изд., доп. М.: РИПОЛ классик, 2006. 287 с.
45. Зелинский Ф.Ф. История античной культуры [Текст]: учеб. пособие / Ф. Ф. Зелинский. 2-е изд. СПб.: Марс, 1995. 380 с.
46. Иванов К.Н. Многоликое Средневековье. М.: Алетейя, 2000. 432 с.
47. Изволов Н.А. Феномен кино: история и теория. М.: Материк, 2005. 164 с.

48. Ильин И. Постмодернизм : от истоков до конца столетия. М.: Интрада, 1998. 255 с.
49. История и культура древней Индии. Тексты / Сост. А.А. Вигасин. М.: Изд-во МГУ, 1990. 352 с.
50. История культуры стран Западной Европы в эпоху Возрождения [Текст] : учеб. для студентов высш. учеб. заведений, обучающихся по гуманитар. спец. / [авт.: Л. М. Брагина и др.]; под ред. Л. М. Брагиной. М. : Высш. шк., 1999. 479 с.
51. Идея культуры: виклики сучасної цивілізації / Є.К. Бистрицький, С.В. Пролесев, Р.В. Кобець, Р.Р. Зимовець. К.: Альтерпрес, 2003. 192 с.
52. Історія європейської цивілізації. Рим. / під ред. Умберто Еко. Харків : Фоліо, 2014. 1104 с.
53. Історія європейської цивілізації. Греція / під ред. Умберто Еко. пер. з італ. Харків : Фоліо, 2015. 864 с.
54. Історія художньої культури. Первісність. Стародавній світ [Текст] : підручник / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко ; Харк. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 1999. 209 с.
55. Історія художньої культури. Середньовіччя. Відродження [Текст] : підручник / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко ; Харк. держ. акад. культури. Х. : ХДАК, 2001. 189 с.
56. Історія художньої культури. Західна Європа ХІХ-ХХ ст. [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистецтва і культури / В. М. Шейко, О.А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко ; Харк. держ. акад. культури. Х. : ХДАК, 2001. 205 с.
57. Каждан А.П. Византийская культура (X-XII вв.) [Текст] / А. П. Каждан. Изд. 2-е, испр. и доп. СПб. : Алетейя, 2006. 280 с.
58. Кертман Л.Е. История культуры стран Европы и Америки (1870-1917) [Текст] : учеб. пособие / Л. Е. Кертман. М. : Высш. шк., 1987. 304 с.
59. Кирилова Н.Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну. М.: Академ. Проект, 2006. 447с.
60. Коростовцев М.А. Религия Древнего Египта. СПб.: Журнал «Нева»; «Летний сад», 2000. 464 с.
61. Коуэл Ф. Древний Рим: быт, религия, культура. М. : Центрполиграф, 2006. 255 с.
62. Культура Византии, вторая половина VII-XII в. [Текст] / Акад. наук СССР. Ин-т всеобщ. истории. Москва : Наука, 1989. 680 с.
63. Культура Средневековья и Возрождения [Текст] : хрестоматия / уклад. Н. Л. Перська. Х. : Факт, 1998. 352 с.
64. Куманецкий К. История культуры Древней Греции и Рима. М.: : Высш. шк., 1990. 351 с.
65. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада. М. : Прогресс, 1992. 376 с.
66. Левикова С.И. Молодежная субкультура: Учеб. пособие. М.: Фаир-Пресс, 2004. 608с.
67. Леви-Стросс К. Первобытное мышление. М.: Республика, 1994. 384 с.
68. Ліндсей Д. Коротка історія культури. В. 2 т. Т. 2. Від доісторичних часів до доби Відродження. Київ : Мистецтво, 1995. 254 с.
69. Лисовский В.Г. Архитектура эпохи Возрождения. Италия. СПб.: Азбука-классика, 2007. 613 с.
70. Лисовый И.А. Античный мир в терминах, именах и названиях [Текст] : слов.-справ. по истории и культуре Древ. Греции и Рима / И. А. Лисовый, К. А. Ревяко ; [науч. ред. А. И. Нимеровский ; предисл. Г. И. Шевченко]. 2-е изд. Минск : Беларусь, 1997. 253 с.
71. Литаврин Г.Г. Как жили византийцы. СПб : Алетейя, 1997. 254 с.
72. Лоранс де Кар. Прерафаэлиты. Модернизм по-английски. М.: Астрель, АСТ, 2002. 128 с.
73. Лосев А.Ф. Гомер. М.: Молодая гвардия, 2006. 400 с.

74. Майоров А.В. Русь, Византия и Западная Европа. Из истории внешнеполитических и культурных связей конца XII - начала XIII вв. СПб.: Дмитрий Буланин, 2011. 800 с.
75. Малявин В.В. Китайская цивилизация. М.: ИПЦ «Дизайн. Информация. Картография»: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2001. – 632 с.
76. Маньковская Н. Эстетика постмодернизма. СПб.: Алетейя, 2000. 347 с.
77. Матье М.Э. Искусство Древнего Египта. М.: В. Шевчук, 2010. 651 с.
78. Мировая художественная культура: XIX век: Изобразительное искусство, музыка и театр / Е. П. Львова, Д. В. Сарабьянов, Е. А. Борисова [и др.]. [Т. 3. Кн. 1]. СПб. : Питер, 2007. 460 с.
79. Многоликая глобализация: Культурное разнообразие в современном мире / Под. ред.: Питера Л. Бергера, Сэмюэля П. Хантингтона. М.: Аспект ПРЕСС, 2004. 379 с.
80. Монтэ П. Египет Рамсесов: Повседневная жизнь египтян во времена великих фараонов. М.: Наука, 1989. 376 с.
81. Мосин И. Пост-импрессионизм. СПб.: Кристалл; М.: Оникс, 2006. 175 с.
82. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: навч. пос. К.: Либідь, 2001. 360 с.
83. Пинский Л. Ренессанс. Барокко. Просвещение. М.: РГГУ, 2002. 829 с.
84. Поплавский В.С. Культура триумфа и триумфальные арки Древнего Рима. М.: Наука, 2000. 436 с.
85. Радзієвський В. О. Про теорію та історію субкультур: нариси до субкультурології : Київ : Логос, 2013. 276 с.
86. Райс Д. Т. Искусство Византии. М.: Слово, 2002. 256 с.
87. Роз Мари и Райнер Хаген. Брейгель. М.: Taschen/Арт-Родник, 2002. 96 с.
88. Рой С. Культурологія: історія зарубіжної культури. Кн. 1. 2-ге вид., допов. К. : Логос, 2015. 390 с.
89. Самосознание культуры и искусства XX века. Западная Европа и США [Текст] / [отв. ред. и сост. тома Р. А. Гальцева]. М.; СПб. : Унив. кн., 2000. 637 с.
90. Сергеенко М.Е. Жизнь Древнего Рима. СПб.: Журн. «Нева»: Лет. сад, 2000. 368 с.
91. Солкин В.В. Египет: вселенная фараонов. М.: Алетейя: Нов. Акрополь, 2001. 448 с.
92. Стам С. М. Корифеи Возрождения. Искусство и идеи гуманистического свободомыслия. М.: Вузовская книга, 2012. 670 с.
93. Степанов А. Искусство эпохи Возрождения: Нидерланды, Германия, Франция, Испания, Англия. СПб.: Азбука-классика, 2009. 639 с.
94. Тайлор Э. Первобытная культура. М.: Политиздат, 1989. 573 с.
95. Тахо–Годи А.А. Греческая мифология. М.: Искусство, 1989. 304 с.
96. Токарев С. А. Ранние формы религии. М.: Политиздат, 1990. 622с.
97. Удальцова З.В. Византийская культура. М.: Наука, 1988. 289 с.
100. Фицджеральд С.П. Китай: Краткая история культуры. СПб.: Евразия, 1998. 455 с.
101. Хамаза Е. Французский театр: от Средневековья к Новому времени. СПб.: Алетейя, 2003. 144 с.
102. Хонефф К. Поп-арт. М.: Арт Родник, 2009. 195 с.
103. Шайд Д. Религия римлян. М.: Новое издательство, 2006. 280 с.
- 104 Шайтанов И.О. История зарубежной литературы: эпоха Возрождения. 3-изд., испр. и доп. М.: Юрайт, 2014. 699 с.
105. Шёбер У. Замки и дворцы Европы. М.: БММ, 2003. 416 с.
106. Швец Н. Н. Словарь египетской мифологии. М.: ЗАО «Центрполиграф», 2008. 251 с.
107. Шейко В.М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (Кінець XIX – початок XXI ст.): В 2 т. Х.: Основа, 2001. Т.1. 518с.; Т.2. 400 с.

108. Эко У. Имя розы. М: Книжная палата, 1989. 496 с.
109. Эпос о Гильгамеше. О все издавшем. М.: Эксмо, 2005. 544 с.
110. Якимович А. Новое время. Искусство и культура XVII-XVIII веков. СПб.: Азбука, 2004. 440 с.
111. Якобсен Т. Сокровища тьмы: история месопотамской религии. М.: Восточная литература РАН, 1995. 293 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://lib-hdak.in.ua/> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
3. <http://mtlib.org.ua/> – сайт Харківської міської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки ім. К. С. Станіславського.
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
5. <http://mari.kiev.ua/> – сайт Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.
6. <http://etnolog.org.ua/> – сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ.
7. <http://www.wm-painting.ru/> - портал о живописи, картинах, стилях в дизайне интерьера и архитектуре, о странах мира, их культурных современных и исторических традициях и художниках.
8. <http://www.izbakurnog.historic.ru/> - електронна бібліотека по міфології.
9. <http://bibliotekar.ru/> – електронна бібліотека історико-культурного спрямування.
10. www.gumer.info/ – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
11. <http://freelib.in.ua/> – безкоштовна електронна бібліотека.
12. <http://yanko.lib.ru/> – електронна бібліотека.